

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2201319
Promoguda per	(...)
Matèria	Règim jurídic
Assumpte	Sol·licitud de modificació de procediment d'atorgament de permisos estacionament APR Ciutat Vella Nord. Falta de resposta.
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

- 1.1. El 26/04/2022 la persona promotora de la queixa, que actua en nom i representació de l'Associació Ciutadania i Comunicació, amb CIF (...), ens presenta un escrit. En essència, hi exposa que el passat 21/12/2021 es va dirigir a l'Ajuntament de València per sol·licitar que es modificara el procediment per a atorgar els permisos d'estacionament en l'APR Ciutat Vella Nord, perquè aquests s'atorgaren de forma automàtica als residents empadronats i amb vehicle amb l'impost de circulació al dia. No obstant això, fins al moment no s'ha obtingut resposta.
- 1.2. El 05/05/2022 es dicta la resolució d'inici d'investigació en la qual es requereix a l'Ajuntament de València que, en el termini d'un mes, emeta un informe sobre les qüestions següents:
 - Estat de tramitació de l'escrit presentat amb data 21/12/2021 i termini estimat per a la seua resolució i notificació.
 - Valoració de la proposta realitzada en relació amb la tramitació dels permisos d'estacionament de l'APR Ciutat Vella Nord i la seua possibilitat de modificació atesos els plantejaments exposats en l'escrit presentat.
- 1.3. De moment no s'ha rebut la informació requerida, ni tampoc ha sol·licitat l'Ajuntament de València l'ampliació de termini prevista en l'article 31.2 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2 Consideracions

L'objecte de la queixa està constituït per la falta de resposta a l'escrit presentat, en el qual se sol·licitava la modificació del procediment per a atorgar els permisos d'estacionament en l'APR Ciutat Vella Nord.

Sobre aquest tema, aquesta institució no pot sinó recordar que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament els demana, i entre aquestes i bastant rellevant es troba el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constitueix un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa de les seues drets i interessos legítims, i el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretats jurídica i indefensió material (proscrites pels art. 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a la resolució dels seus conflictes, i converteix, per això, en inoperant, la via administrativa.

L'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial *i en un termini raonable*».

Així les coses, l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, és clar quan assenyala que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i notificar-la en tots els procediments qualsevol que siga la seua forma d'iniciació».

Per part seua, l'article 80.1 d'aquesta mateixa norma prescriu que «la resolució que pose fi al procediment decidirà totes les qüestions plantejades pels interessats i aquelles altres derivades d'aquest».

Finalment, cal recordar que l'article 3 (Principis generals) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, prescriu que,

1. Les administracions públiques serveixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la Constitució, a la Llei i al dret.

Han de respectar en la seua actuació i relacions els principis següents:

- a) Servei efectiu als ciutadans.
- b) Simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans.
- c) Participació, objectivitat i transparència de l'actuació administrativa.
- d) Racionalització i agilitat dels procediments administratius i de les activitats materials de gestió.
- (...)
- h) Eficàcia en el compliment dels objectius fixats.
- (...).

En relació amb aquesta qüestió, cal tenir en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra Comunitat Autònoma) indica que:

1. Els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...).
2. Els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i han de vetllar per la seua protecció i respecte, com també pel compliment dels deures.

Davant del que s'ha exposat, és indiscutible que aquest Ajuntament té el deure de donar resposta als escrits presentats pels ciutadans amb celeritat, agilitat i eficàcia, una obligació que persisteix encara que haja vençut el termini de resoldre, i l'absència de resposta representa un funcionament anormal d'aquesta Administració, que ha de ser posada de manifest per aquesta institució.

La qüestió de fons plantejada per l'interessat és una modificació del procediment aprovat per l'Ajuntament de València per a la tramitació dels permisos d'estacionament en l'APR Ciutat Vella Nord, a fi de garantir el dret dels ciutadans a no aportar documents que ja es troben en poder de l'administració actuant, o que hagen sigut elaborats per qualsevol altra administració, recollit en l'article 28.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La persona interessada assenyala que, segons dades de l'Ajuntament mateix, en la zona delimitada hi ha 14.205 vehicles censats, 10.305 dels quals són de particulars, i 3.900 d'empreses, i l'Ajuntament no ha procedit, d'ofici, a lliurar la corresponent autorització a aquests vehicles censats i al corrent del pagament de l'impost de vehicles de tracció mecànica, i tampoc s'ha facilitat de manera automàtica als vehicles que ja tenen el distintiu de residents (zona taronja) per al gaudi de places d'estacionament per a residents.

La creació de l'Àrea de Prioritat Residencial (APR) Ciutat Vella Nord es va aprovar per la Junta de Govern Local de data 27/11/2020, juntament amb els requisits, condicions i procediments que regeixen l'accés a aquesta, i es va assenyalar que els accessos permesos seran individuals per a cada vehicle identificat per la seua matrícula.

El punt quart de l'acord regula el procediment per a l'exercici del dret d'accés a l'APR:

QUART. PROCEDIMENT PER A L'EXERCICI DEL DRET D'ACCÉS A L'APR

El procediment per a l'exercici del dret d'accés a l'APR es regularà pel que preveu este apartat:

- 1) El procediment administratiu es regirà en general pel que estableix la legislació sobre el

procediment administratiu comú de les administracions públiques vigent en cada moment (Llei 39/2015, d'1 d'octubre, o norma que la substituísca).

2) Per a la iniciació del procediment, les persones interessades podran formular declaració responsable, regulada per l'article 69 de la Llei del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i presentar-la pels mitjans previstos en esta norma, subscripta per la persona interessada i acompanyada de la documentació detallada en l'annex II, en funció de la tipologia triada.

3) La declaració responsable es podrà formalitzar d'acord amb el model específic determinat per l'Ajuntament de València. Estos models estaran disponibles per a les persones interessades en la pàgina web oficial de l'Ajuntament de València.

4) En la declaració responsable, la persona interessada manifestarà sota la seua responsabilitat que complix els requisits establits en l'apartat tercer anterior per a l'accés a l'APR. Adicionalment, haurà d'indicar-hi el tipus d'accés d'acord amb la classificació de l'apartat tercer punt 7, així com, si és el cas, les matrícules dels vehicles amb els quals pretenga accedir a l'APR.

5) La presentació de la declaració responsable habilitarà la persona interessada per a l'accés a l'àmbit de l'APR dels vehicles que s'hi indiquen des de l'entrada en els registres de l'Ajuntament de València.

6) L'Ajuntament verificarà la declaració presentada i la documentació adjunta. Si, com a resultat d'esta verificació:

i) Es comprova que la documentació és correcta i completa, s'incriurà la persona interessada i, en el seu cas, els vehicles indicats en la base de dades d'accés a l'APR. A més, es remetrà a la persona interessada la indicació dels vehicles inscrits i la seua validesa temporal. Adicionalment, i en aquells casos en els quals, per la seua tipologia, la persona interessada puga incloure vehicles de la seua lliure elecció, se li donarà també un codi d'identificació i una clau d'usuari per a accedir als mitjans de gestió d'estos vehicles segons el que disposa l'apartat 7 següent.

ii) En cas que la documentació siga incorrecta o estiga incompleta, es requerirà la persona interessada perquè l'esmene, i quedarà en suspens el dret d'accés definit en el punt 5. Una vegada esmenada, s'actuarà segons el que descriu l'apartat i) anterior. En cas que no s'aporte la documentació necessària per a l'esmena, i una vegada transcorregut el termini corresponent, es declararà extingida la declaració responsable i s'arxivarà l'expedient.
(...)

En l'annex II s'especifica la documentació que han de presentar els sol·licitants juntament amb la declaració responsable, i comprén una diversitat de supòsits: les persones empadronades, les no empadronades propietàries o arrendatàries d'habitatges en l'APR, persones arrendatàries de places de garatge en l'APR, vehicles de les administracions públiques, empreses explotadores de serveis públics o universals, titulars de targeta d'estacionament per a vehicles que transporten persones amb mobilitat reduïda, empreses de pàrquing d'ús públic situat en l'APR, establiments d'hostalatge en l'APR, obres sobre immobles; empreses que realitzen activitats de càrrega i descàrrega; empreses de mudances; i d'altres.

En molts d'aquests supòsits entenem que es fa necessària l'aportació de documentació per al reconeixement del dret d'accés a l'APR, ja que es tracta de casos en els quals l'Administració no té manera de verificar aquest dret pels seus propis mitjans, per la qual cosa han de ser els interessats mateixos qui, mitjançant l'aportació dels documents sol·licitats, justifiquen el compliment dels requisits per al reconeixement del dret d'accés a l'APR.

No obstant això, existeixen altres supòsits en els quals la documentació requerida per al reconeixement del dret d'accés a l'APR ja es troba en poder de l'Administració: és el cas de les persones empadronades i les no empadronades propietàries d'habitatges o places de garatge en l'APR, en els quals la documentació requerida ja es troba a mans de l'Ajuntament de València, perquè la titularitat del vehicle està gravada per l'impost de vehicles de tracció mecànica.

En el cas dels titulars de targeta d'estacionament per a vehicles que transporten persones amb mobilitat reduïda, per a les quals es disposa que, juntament amb la declaració responsable, caldrà aportar còpia de la targeta, entenem que és absolutament innecessari, ja que l'expedeix l'Ajuntament de València mateix.

Resulta necessari recordar que l'article 28. 2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix:

Els interessats tenen dret a no aportar documents que ja es troben en poder de l'administració actuant o que hagen sigut elaborats per qualsevol altra administració. L'administració actuant podrà consultar o reunir aquests documents llevat que l'interessat s'hi oposi. No hi cabrà l'oposició quan l'aportació del document s'exigisca en el marc de l'exercici de potestats sancionadores o d'inspecció.

Les administracions públiques han de reunir els documents electrònicament a través de les seues xarxes corporatives o mitjançant consulta a les plataformes d'intermediació de dades o altres sistemes electrònics habilitats a aquest efecte.

Quan es tracte d'informes preceptius ja elaborats per un òrgan administratiu diferent del que tramita el procediment, aquests hauran de ser remesos en el termini de deu dies, comptador des de la seua sol·licitud. Complert aquest termini, s'informarà l'interessat que pot aportar aquest informe o esperar a la seua remissió per l'òrgan competent.

Per la seua banda, l'article 53.1 de la mateixa llei estableix:

(...) els interessats en un procediment administratiu tenen els drets següents:

(...)

d) A no presentar dades i documents no exigits per les normes aplicables al procediment de què es tracte, que ja es troben en poder de les administracions públiques o que hagen sigut elaborats per aquestes.

(...)

En aquest sentit, a més del principi de legalitat, cal tenir presents així mateix els principis d'eficàcia, simplicitat, claredat, proximitat i servei efectiu a la ciutadania, racionalització, celeritat i agilitat en els procediments, recollits en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Per això, segons el parer del Síndic, el sistema bàsic previst en les normes citades ha de ser aplicat tenint present que únicament s'han d'exigir a les persones documents i dades d'acord amb el que es disposa en la normativa aplicable i garantint el seu dret a no aportar documents:

- a) que ja es troben en poder de l'Administració actuant o
- b) que hagen sigut elaborats per qualsevol altra administració o
- c) que hagen sigut prèviament aportats davant qualsevol administració. En aquest cas, si bé la persona haurà d'indicar quan el va presentar i davant de quin òrgan ho va fer, únicament se li podrà requerir l'aportació de documents en supòsits expressament justificats en la impossibilitat d'obtenir-los electrònicament a través de les seues xarxes corporatives o de consulta a les plataformes d'intermediació de dades o altres sistemes electrònics habilitats a aquest efecte.

En conseqüència, no podem en aquest moment sinó reiterar-nos en la consideració, exposada pel Síndic de Greuges en les resolucions dictades sobre aquest tema i en els informes anuals presentats a les Corts, de **la necessitat que les administracions públiques faciliten a la ciutadania l'exercici dels seus drets i el compliment de les seues obligacions, i no han de requerir que presenten dades i documents que es troben en poder de les administracions o hagen sigut elaborades per aquestes.**

En qualsevol cas, el dret de no aportar documents que ja es troben en poder de l'administració no exclou la necessitat de la presentació d'una declaració responsable, mitjançant la qual els sol·licitants hauran d'indicar el tipus d'accés i manifestar, sota la seua responsabilitat, que compleixen amb els requisits establits per al dret d'accés a l'APR.

Esment a banda mereix el supòsit de les persones que ja disposen de targeta d'accés per als vianants a la zona; respecte d'aquestes, el punt tercer de l'acord disposa:

Tercer. Inscriure d'ofici en el registre de matrícules amb dret d'accés aquelles corresponents a vehicles que disposen de targeta per als vianants, concedida o en tràmit, prèvia verificació de la vigència del compliment dels requisits i documentació aportats. Aquesta inscripció es comunicarà a les persones interessades, amb almenys quinze dies d'antelació a l'inici del control d'accessos a l'APR, perquè en prenguen coneixement així com per a l'exercici dels drets de modificació i rectificació de les dades personals.

No obstant això, l'interessat indica que aquesta inscripció no s'ha realitzat; manquem d'informació sobre el compliment o no del citat acord per part de l'Ajuntament de València, i de les raons que, si s'escau, hagen portat a l'incompliment d'aquest; en qualsevol cas, hem de recordar el deure de l'Ajuntament de donar compliment al que es preveu en els seus propis acords, per la qual cosa, en el cas dels vehicles que compten amb la targeta per als vianants, aquests hauran d'inscriure's d'ofici, sense la prèvia presentació de declaració responsable per part de les persones interessades.

Finalment, hem de fer referència a la conducta de l'Ajuntament de València en la tramitació de la queixa.

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

"Es considerarà que existeix falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els següents fets:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...)"

L'Ajuntament de València encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit amb data 05/05/2022, i ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de València es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, i també en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes, i en aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables d'allò succeït.

3 Resolució

En virtut de tot el que antecedeix, i ateses les consideracions exposades per a la defensa i efectivitat dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es disposa en l'art. 33.2 de la Llei 2/2021, de 26 de març, es formula la següent **RESOLUCIÓ**:

PRIMER: RECOMANAR a l'Ajuntament de València:

- Que done una resposta motivada a l'escrit presentat el 21/12/2021 per la persona interessada, en nom i representació de l'Associació Ciutadania i Comunicació.
- Que, davant dels arguments exposats, modifique l'acord de la Junta de Govern Local de data 27/11/2020, de creació de l'Àrea de Prioritat Residencial (APR) Ciutat Vella Nord, juntament amb els requisits, condicions i procediments que regeixen l'accés a aquesta, a fi de donar compliment al que es disposa en l'article 28 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, i evitar a les persones sol·licitants les molèsties que no tenen el deure jurídic de suportar.
- Que, si no ho ha fet ja, realitze la inscripció d'ofici en el registre de matrícules amb dret d'accés a l'APR Ciutat Vella Nord per als vehicles que disposen de targeta per als vianants, concedida o en tràmit, i ho comuniqui a les persones interessades, perquè en prenguen coneixement, com també per a l'exercici dels drets de modificació i rectificació de les dades personals.

SEGON. Efectuar a l'Ajuntament de València **RECORDATORI DEL DEURE LEGAL** que s'extrau de l'article 37 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, quant a l'obligació de tots els poders públics de facilitar l'accés als expedients, les dades, els informes i tota la documentació que els siga sol·licitada per a l'esclariment dels fets sobre els quals s'està indagant.

TERCER. Notificar a l'Ajuntament de València la present resolució, perquè, en el termini d'un mes des de la seua recepció, manifeste el seu posicionament respecte de la recomanació continguda en la present resolució, d'acord amb el que es disposa en l'article 35 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges.

Si manifesta la seua acceptació, ha de fer constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això. La no acceptació haurà de ser motivada.

QUART. Notificar la present resolució a la persona interessada.

CINQUÉ. Publicar la present resolució en la pàgina web de la institució.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana